„ᲑᲐᲕᲨᲕᲝᲑᲐᲨᲘ ᲘᲒᲐᲚᲘᲔᲚᲘ ᲕᲘᲧᲐᲕᲘ...“

„ᲪᲠᲣᲐᲠᲡᲙᲚᲔᲕᲐᲖᲔᲑᲛᲐ ᲓᲐᲐᲑᲘᲜᲫᲧᲠᲔᲡ ᲨᲔᲣᲖᲘᲜᲔᲡ“

*თუ რამდენიმე წლის წინ ქართული ცნობარების მომხმარებლები მხოლოდ რესპუბლიკა და ახლო უცხოეთის ტერიტორიებზე გამგზავრებით, ამგვარად ქართულის პაზებში ჩრდილოეთის ტერიტორიების გაღმა გადაწია და აშშ-ში უკვე არა მარტო გვიანდელ ქართულ პოლიტემონათა, არამედ ქართულ სასჩეროდ შესაბამება მოძღვრალი — მაია ჯაბუა, ნუცა ჯაფარიძე და თეიმურ თათარაშვილი ახლახან დაბრუნდნენ აშშ-დან, სადაც, როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, კვლევ შეხვედრის მოლოდინით აღსავსე მზერელი დატოვეს. იმედია, უახლოეს პერიოდში, არა მარტო ამერიკელებს, სხვა ქვეყნის ფსიქიატრებსაც მოაპატრონებენ ბასეთ ბმას და ქართველ ხიზნებს. ამჯერად საკმაოდ ვრცელი ეროვნებიდან დაბრუნებულ **მაია ჯაბუას** შთაბეჭდილებების შესახებ ვესაუბრეთ:*

— აშშ-ში ჩვენი გამგზავრება ადრეც იყო დაგეგმილი. ტერაქტის საწინააღმდეგო აქციაა-კონცერტში უნდა მიგველო მონაწილეობა სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებთან ერთად. მაგრამ ვიზები ვერ გავგიკეთეს დროულად და ამიტომ ჩვენს ნაცვლად წეზები მიიწვიეს. აწყლად ორი შესანიშნავი ქართველი ქალის ინიციატივით მოხდა ჩვენი გასტროლის ორგანიზება და მაიამიში ერთი საათნახევრიანი კონცერტი ჩავატარეთ. ქმაყოფილება ვართ მაყურებლის ყურადღებით, სითბოთი და ღიმილით.

— ეს ქართველი ქალები ვინ არიან, მოუპოვებიხის სამყაროში მოღვაწეობენ?

— ნინო კაპანაძე და ანა ლუკაშელი კარგა ხანია აშშ-ში ცხოვრობენ და საკმაოდ წარმატებულად მოღვაწეობენ. მათ მოინდომეს აშშ-ს გაიცნონ ქართული კულტურა და ხელოვნება, რისთვისაც დღემდე ბევ ეშაფთნ. ჩვენი კონცერტი მათი დიდი მიზნების და ამოცანების განხორციელების საწყისი ეტაპი იყო და ვერანაირად დავიწყებით.

— რა შთაბეჭდილება მოიხდინა თავად ამერიკამ? როგორც ვიცი, ამერიკაში პრეველად იყავით.

— დიახ. პირველად ვიყავი და არც არასოდეს არ მიოცნებია იქ ნახვაზე. ბავშვობიდან ამოჩემებული მქონდა, რომ იმქვეყნად ვიყავი და თამაშიც ეი მოვიგონე, რომლის მიხედვითაც მე და მამა იმქვეყნიდან გახლდით, დედა და ჩემი ფეხი კი ქართველები. როცა იმქვეყნად ვიყავი და ამერიკა ვიყავი. ნახვის შემდეგ შემიყვარდა ცსაპნეთი, ისრაელივ, საფრანგეთივ, მაგრამ ამერიკამ ვერაფრით მოახდინა შთაბეჭდილების შესახებ.

— სულ არაფერი მოგეწონათ?

— იციან რა, ფილმებში ხანახი ამერიკა სრულებით განსხვავდება რეალურისგან. მათ ფილმებში ყველა ქალი უნაკლოა, ყველა კაცი — გმირი. აღბათ ამის დეფიციტი აქვთ და ამიტომ იღებენ ასეთ ფილმებს. ამერიკელები სრულებით არ განსხვავდებიან სხვებისგან და მათ არაფერი აქვთ არაჩვეულებრივი. იქ ნასვლამდეც და დღესაც იმ აზრზე ვიყავით, რომ ამერიკული სულაც არ ნიშნავს ძალიან კარგს ან ძალიან მართალს.

— და მაინც, ამერიკაში, ჩვენგან განსხვავებით, მაღალია ადამიანთა კეთილდეგულობის დონე?

— სამწუხაროდ, ამ მხრივ ჩვენთან გასაკოდავებული ვითარებაა. სულ მაგიერებს ჩემი ქუდების მდგომარეობა და ახლა, როცა დავბრუნდი ქვეყნიდან, სადაც ღამით უღამაზესი ნათურებით ყველაფერი ჯადოსნური და ღამაზი ჩანს, დღისით კი არანაირი ხიბლი აღარ იგრძნობა, კიდევ უფრო მეტკინა ჩემი ქუდების, ჩემი თბილისის ტკივილი. ჩამოვედი თვითმფრინავიდან სრულიად უკუნით მოცულ ქალაქში. მოვედი გათოშილი სახლში და სიბნელეში წვნიერად ვერც კი შეძვედე მონაკრებულ ზვილებს. ამ ქვეყანას არაფერი ყმრის ისეთი უსაშველო, როგორც ზოგიერთები გაიძახიან. თუ თავად არიან უნიჭოები და გამოსაცალს ვერ პოულობენ, ასპარეზი დაუთმონ იმ ხალხს, ვინც ზათბარში არ დაიწყებს ნუწუნს — ესაა შესაკეთებელი და ის საყიდელიო. მთელი გაზაფხული, ზაფხული და შემოდგომა ხომ შეიძლება მოხმარდეს ყველაფერის მონერომიგების და მთელი ერი არ იყოს შეურაცხყოფილი ვიღაც მაჭიბლებისგან.

— მაია, როგორც დაბრუნდით ამერიკიდან, სადაც, ჩვენგან განსხვავებით, შრომას ადერეულ ანაზღაურებენ, საინტერესო იქნება, გვითხრათ, თქვენ როდის იგეძენით საკუთარი შრომის შედეგი ბირველად?

— ჩემი შრომის შედეგებს ვიცი მთელი ცხოვრება. ეს პრიველი ჯერ კიდევ მაშინ დაიწყო, როცა გათვითეზობიერებულიც კი არ მქონდა, რომ ვმღეროდი. ემღეროდი და ეს მსიამოვნებდა იმდენად, თუმცა ხასდახან ვბრაზობდი, როცა დედა ეზოს და თამაშს მომწყვდებდა ხოლმე მაშინ არ მქონდა ანაზღაურება, ამაზე არც კი მიფიქრია. ერთი კი ფაქტია, ეს უკვე ძალიან მაგარი ვგრძნობდი.

— უკმაყ ყოფნა სულის ფანტიკით, მართალია?

— არ ვიცი, რა იგულისხმება უკმად ყოფნაში. სამსახური, როგორც ასეთი, არასდროს მქონია და ეხი ადგილზე დამჯდარი ან საათიდან ან საათიდან ვერ ვიმუშავებ. ეს ჩემთვის დამღუპველი იქნება. ვერ შევძლებ, სხვანაირად მაქვს მუხება და გირება მოწყობილი. მაშინაც არ ვარ უკმად, როცა სტუდიაში არ ვმუშაობ, ფიქრი და ანალიზი ჩემთვის რაღაცმედ მისახელებელი გზაა, ვაზრუნებ, ე.ი. უკმად არ ვარ.

— შემიძლები, რომლებიც შეილებს ანებოებენ, მათ გამსაკეთილშობილოსაც ამხადებენ?

— განვიცდები ყველას სხვადასხვაგვარად ვკიმს. მე და ჩემი დები შემიძლებისად განვიცდებოდით ერთად. ეს ყოფილი ისეთი, რომ პირიქით ბანვითარებისთვის აბსოლუტურ ცოცხლოვნებას გვაძლევდნენ და ჩვენი სულიერად. მე არ ვარ ასეთი, მეყრა ჩემი შვილის, მაგარ პრინციში მაქვს — „დაფერით, ნო პრაბერით“. ეს ჩემი მინუსია და არა ჩემი შვილის.

— თქვით თუ არა, რომ მლოქნელობის ნიშანია, რაცა ადამიანს პარში აგებენ?

— სულაც არ ეკთანხმები ამ აზრს, თუ ადამიანი საქმია, უნდა აქო და თანაც სიცოცხლეში. სიკვდილის შემდეგ რომ აქეს, ეგ არაფერია. სიცოცხლეში რომ აშდენ გექო, შეიძლება უფრო მეტიც ეკეთებინა და მეტიც ეცოცხლა.

— თქვენზე ამბობენ, რომ შოუბიზნესის პრაბლემებზე ხშირად საუბრობთ, არ ერიდებით კრიტიკას.

— კრიტიკა ჩემი საქმე არ არის. ეს მუსიკათმცოდნეების საქმეა. მათ უნდა შეეფასონ ვინ რას აკეთებს, ვინ არის პროფესიონალი მომღერალი, მუსიკოსი და ვინ ცრუ ვარსკვლავი. დღეს ბევრი ბგონს იმაზე, რომ ცრუ ვარსკვლავებმა დაანაბინძრეს შოუბიზნესი. მაგრამ არავინ აკონკრეტებს სახელებს და გვარებს და მათ შორის უნებლიეთ ვეცდებით მე, თეიმური, შერაბიც, ნუცაც და სხვებიც. გვლისმკივილს გამოვთქვამთ იმის გამო, რაც ხდება და დამნაშავედ ის კი არ მიმპონია, ვისაც დაიმსახურებულად ვარსკვლავობა უნდა, არამედ ისაც, ვინც მას ვარსკვლავებს, ვინც უგულისყუროდ, ცუდ სიმღერას და კლიპს აჭრიალებს ეთერში, ვინც 10 ინტერვიუს ეკითხება.

და, როგორც ჩანს, ბრალს ჟურნალისტებსაც სდებთ...

— დიახ. თუ შენ კარგზე და პროფესიონალზე დაწერ და თანაც დაწერ პროფესიონალურად, თუ ტალენ ან რადიოიეთერში გაიშვებენ გეშინენ კლიპ ან სიმღერას, ცუდსიერი კარგად იქნება, საზოგადოებასაც აღარ გაუფუქდება გემოენა.

ეკა ლომაძე

— თუ ვინცეს ჰგონია ქართული კინო ოკვდა, — ცდება!..

ახალი ფილმი კრიმინალური ისტორიების შესახებ...

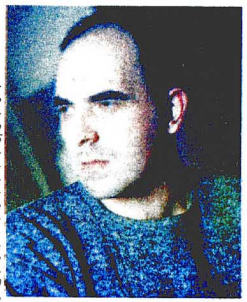

ბოლო წლებში ქართულ კინოსტუდიაში გამეფებული წყვდიადი, ბოლოს და ბოლოს გაინრება. ამგვარი განცხადება სულაც არ არის თამაში და საფუძველს მოკლებული. იანვრიდან კინო და ტელეკურირებუ ისევ გამოჩნდება ახალი ქართული ფილმები. გვქონია სანართლოვანი კინემატოგრაფიული ცენტრის დირექტორი, კინორეჟისორი, რამდენიმე მოკლე და ერთი სრულმეტრაჟიანი ფილმის „აქ თეფდა“ ავტორი, **ზაზა შრომელი** (მეგობრებთან, რომ მისი ფილმი „აქ თეფდა“ 1999 წლის „ოსკარის“ საუკეთესო უცხოენოვანი ფილმის სანომინაციოზე ეიო წარდგენილ. ამ დღეებში ეი ამ ფილმის განმორებითი პრემიერა შედგა შოსკოვში.

— ბატონო ზაზა, ოროდე სატყვით თუ შეიძლება კინოცენტრის შესახებ გეთოხრათ:

— ერთი წელია „სანართლიანის კანონ ქართული კინემატოგრაფიის მხარდაჭერის შესახებ“ საფუძველზე შეიქმნა ეროვნული კინოცენტრი, რემიმდე მისი ხელმძღვანელი ოთარ შამათაია გახლდათ. მე 5 თვეა, რაც დირექტორი ვარ და ბიამოვნებით აღვნიშნავ, რომ ეუ ვინმეს პპროსა, ქართული კინო მოკვდა, — ცდება. დღეს ქართულ კინოინდუსტრიაში სერიოზული და სასიამოვნო ცვლილებებია.

— კონკრეტულად?

— წელს პიუჯეტიდან გამოყოფილი ჩვენი ნილი 100%-ით აკითხესეთ, „ქართულ ფილმში“ დაწყებული და შერე შეიქმნება ორი სრულმეტრაჟიანი ფილმი და ორი მოკლემეტრაჟიანი ანიმაციური ფილმი დასრულდა. რეზო ესაძის „ჭერი“, ერეკლე ბაღრატაშვილის „კიდევ ერთი ქართული ისტორია“, გენო ცაავას „ბაბადინი“, გოგიტა ჭყონდას „პორტრეტი“, ეანა მელითაურის და თინა მეჩაბიძის „სარკმელი“, გიორ შეკილაძის „ქალაქის დაცემა“ და ზურაბ თუთბერიძის „ღენება ადგება“ სულ მალე გვეკ ეკრანებზე. წელს დასრულდება და მომავალ წელს გამხოენებება ლეკან ზაქარეიშვილის ფილმი „ბიბილონი-სამყაროები“.

რამდენადმე ჩემთვის ცნობილია, თქვენ და ერეკლე ბაღრატაშვილიც იღებთ მრავალსერიან ფილმს ტელეკომპანიისთვის.

— „ულუმენციის“ ბაზაზე კეთდება ახალი მრავალსერიანი ფილმი „ეუბო ქალაქი“. ეს არის ფილმი კრიმინალური ამბების შესახებ, რომლის ეჯრ სურვილს მქონდა, ხოლო ღუნს, ერეკლე ბაღრატაშვილი გადაილეს. მთავარ როლებში ითხლეთ ეანრო ლილაშვილს, ია სუხიტაშვილს, გიორგი ყიფშიძეს, გურამ ფირცხალეიშს და ეკა ანდრონიკაშვილს. გადაცემა ძალიან მალე დაინყება.

— ამბობენ, ოთარ იოსელიანი აქტიურად თანამშრომლობსო კინოცენტრთან.

— დიახ, ოთარ იოსელიანის თანადგომით იწყება შეეიცარიის სეროზული საბნლიანი პროექტის განხორციელება, რომელიც ამიერკავკასიის ქვეყნებში (ეონრთველი ალეკები ეი საქართველოზე ეკეთება) კინემატოგრაფიის განვითარებისათვის დახმარებას იითვალისწინებს.

— ახალგაზრდი რეჟისორთა ნამუშევრების კონკურსი დასრულდა. შედეგებით კმაყოფილი ხართ?

— კონკურსი სანაზღაურო იყო. ათი სადებიუტო კინოპროექტი შეირჩა და მალე გადაცემები დაინყება.

ხშირად ისმის საუდრეული, რომ ქართველ რეჟისორთა მომავალი თითქოს საკმაოდ განათლებულია და მათი პროფესიული დონეც დაბალია. თქვენ რა აზრის ხართ?

— ამაზე საუბარი მძინდეკება. თუმცა, მომავალი გეიწყებს, ვის რა შესაძლებლობა აქვს ისე, ჩვენს დროს რეი ნელინდაში ერთდელ ცდადობდა კინორეჟისორის ფაკულტეტზე მოეება და ბედგაცეცხება სტუდენტებისადმი სხვაეარო, სერიოზული მოდგომა ჰქონდათ. ახლა თეაზრდება ფაკულტეტზე მოება ყოველ წელს მიმდინარეობს, ამდენი რეჟისორი კი ეფიქრობ, საქართველოს არ სჭირდება.

— არარაზოგიერთებებმა დაიწყეს ფილმების გადაღება.

— ამ ადამიანებმა, ვინც არარაზოგიერთ ფილმებს იღებს, სასურველია გაანალიზი მიიღონ. მაშინ, ჩვენც აქტიურად დავიდებით მათ გვერდით. ისე, კარგი ფილმი არაპროფესიონალმაც შეიძლება გადაიღოს.

— უცხოელებთან ერთობლივ გადაღებებზე თუ აქვს კინოცენტრს მოლაპარაკებები?

— რუსეთის კულტურის მინისტრთან უკვე გაქონდა ამ საკითხზე მოლაპარაკება და მალე ხელშეკრულებებსაც გავაფორმებთ. შეეიცარია, ბელგია, გერმანია, საფრანგეთი და ირანიც მონაწილეობენ ქართველ ფილმების ეროვნებაში წარმოენით და ვეცდებით, სულ მალე, რეალური პროცესების მომსწრე თავადაც გახდეში.

ეკა ლომაძე